

Архіпастирське Звернення Собору Єпископів УПЦ США та Діаспори

90-ти ліття ГОЛОДОМОРУ: *Правда Невинна Бути Замовченою*

*«А путь праведних ніби те світло ясне, що світить все
більше та більш аж до повного дня!»
(Прип. 4:18)*

Перед нами 90-ті роковини ГОЛОДОМОРУ в Україні – знаний у світі як Геноцид Голодомом, і наші душі невинно лунають потужним закликком до справедливості та правди.

Кожен день 2022-2023 років повинен бути днем пам'яті та відданості для нашого народу, духовною подорожжю до меморіалів наших мучеників в Україні, Сполучених Штатах Америки (особливо у Вашингтоні та в Духовному осередку Української Православної Церкви США в Саут-Баунд-Бруці, штат Нью-Джерсі) і загалом в усьому світі, перед якими смиренно встаємо на коліна з молитвою за душі наших невинних жертв, мільйони яких лежать у безіменних могилах, зазнавши страшної смерті голодом. Адже справді, «путь праведних ніби те світло ясне, що світить все більше та більш аж до повного дня!»

У 1932-1933 роках, а також протягом попередніх і наступних років уряд радянської Росії вчинив Геноцид супроти українського народу. У Східній і Центральній Україні близько 10 мільйонів синів і дочок нашого народу були масово вбиті, зазнали голоду та хвороб, були покинуті просто вмирати на вулицях міст і сіл, а інші були депортовані та змушені прямувати на смерть. Спосіб життя, чесні досягнення і творчість, разом з тисячами монастирів і церков були осквернені і швидко знищені. Були зруйновані вщент національні установи та школи. Більше того, були викорінені та стерті з лиця землі наші духовні та культурні скарби.

Дев'яносто років тому - коли часточки української нації, втративши покоління громадян, були розпорошені по всьому світу; а Україна, перебуваючи під радянським гнітом, вела боротьбу за життя і смерть - важко було повірити в майбутнє українського народу. Та все ж настав новий світанок. Милістю Божою повстав із смерті наш народ. Народ, керуючись своєю давньою історією та духовною скарбницею й традиціями, піднявся з попелу, як славнозвісний фенікс, відродивши свою державу з руїн, збудувавши «батьківщину світла й надії», науки, освіти й культури, будучи справжньою європейською нацією. Українці по всьому світу будували домівки та громадські центри, процвітали в близьких і далеких країнах, плекаючи свої традиції та духовне життя. Де б не жили діти нашого народу, вони досягали успіхів, заслужили повагу і довіру, здобули визнання своєю сумлінною працею та своїм внеском у всі аспекти людського життя. Це історія нашого народу протягом століть – історія лиха і воскресіння.

На превеликий жаль, сьогодні наша батьківщина Україна знову бореться зі злом режиму смерті Російської Федерації, яка розпочала новий Геноцид. Для нас усіх, пам'ять про ГОЛОДОМОР проти українського народу стає ще глибшою, оскільки Росія знову вбиває чоловіків, жінок і дітей, краде зерно, блокує українські порти та руйнує критичну інфраструктуру, що призводить до голоду,

страждань і жаху не лише для України, а й для народів по всьому світу. Народів, які залежать виключно від отримання української пшениці, щоб прогодувати своїх громадян, адже ж Україна виробляє та експортує 25% річних світового запасу та поставок пшениці.

«Бо Ти, Господи, благословлятимеш праведного, милістю вкриєш його, як щитом!» (Пс 5:12). Покладаючи надію на Тебе, Господи, народ наш просвітився і зміцнівся. Твоє світло запалило винахідливість нашого духу. Твоя міць рухала нас до перемог. Ми творили, хоча інші руйнували наші творіння. Ми продовжували жити, хоча інші хотіли нашої смерті. О Господи, Ти бажав, щоб наш народ, будучи засудженим на смерть через геноцид, жив і надалі.

Як було 90 років тому, так і сьогодні – кров наших невинних мучеників і страждання нашого народу закликають до справедливості. Наші зруйновані церкви, громадські центри та будинки, порушення наших національних прав, узурпація та спотворення нашої історії – все це вимагає справедливості. Переживши геноцидний ГОЛОДОМОР, ми продовжуємо вірити, що всі народи світу – починаючи з ООН – нарешті приєднуються до тих праведних народів, які оголосили ГОЛОДОМОР актом Геноциду, а не «національною трагедією», як було проголошено Організацією Об'єднаних Націй у 2003 році. Які додаткові докази потрібні, окрім нинішньої руйнації в Україні?

В пам'ять про 10 мільйонів наших мучеників ГОЛОДОМОРУ ми висловлюємо вдячність націям, організаціям та особам, які мали мужність і переконання визнати та засудити ГОЛОДОМОР як Геноцид. Світ мовчки спостерігав за ГОЛОДОМОРОМ 1932-33 років, який спустошував Україну. Сьогодні світ стоїть на захисті України з неймовірною єдністю та переконанням! Ми висловлюємо вдячність тим народам і людям, які прийняли громадян України як братів і сестер під час нинішнього геноциду, забезпечуючи життєві потреби багатьом різними способами. Ці приклади справедливості стануть яскравими сторінками в історії людства. Їх пам'ятатимуть і цінуватимуть вічно.

О, Боголюбивий народе України, благодатний з висоти – народе закатований; народе воскреслий - живи мирно і з непохитним серцем, бережи свою віру та надію живую. Господні слова звернені до вас: «Хоч ти не сильний, ти був вірний моему слову, і ти не зрадив мого імені... Міцно тримай те, що маєш, щоб ніхто не відібрав твого вінця перемоги» (Одкровення 3:8-11). Отже, залишаймося на шляху перед Богом, праведним і правдивим, на твердих стежках віри, яка, як ранкове світло, розсіює темряву і робить видимими обрії надії. Наша дорога з Богом; і життя віри є наша перемога. Перетворімо пам'ять про наші жертви ГОЛОДОМОРУ на силу нашого духовного та національного життя. Нехай перед Богом і всім людством їхня пам'ять освітлює наш шлях до праведності та направляє нас до здійснення наших священних прагнень і справедливості для світу.

З духовного центру нашої Церкви в Саут-Баунд-Брук, штат Нью-Джерсі, споглядаючи на перший у світі споруджений Меморіал (1965) жертвам ГОЛОДОМОРУ – СВ. АНДРІЇВСЬКУ ЦЕРКВУ-ПАМ'ЯТНИК, усердно молимося до Бога за мир, безпеку та добробут нашої любої України та її народу – нашого народу. Нехай любов, справедливість і правда панують над усім людством, а шляхи праведних випромінюють, направляють і поширюють світло, доки світанок нового дня не принесе мир і щастя всьому світу.

+АНТОНІЙ, Митрополит

+ДАНИЇЛ, Архієпископ

+ ЄРЕМІЯ, Архієпископ

